C/2026/3938

1.9.2026

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 10. července 2026,

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Slovenska

(C/2026/3938)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([2]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU). Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) Dne 25. listopadu 2025 Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovenska na rok 2026. Téhož dne Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování 2026, v níž je Slovensko uvedeno jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([3]) dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.

(3) Dne 29. ledna 2025 zveřejnila Komise Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a také bezpečnost. Kompas konkurenceschopnosti se od svého zveřejnění promítá do činností v rámci evropského semestru, čímž se zajišťuje, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli EU a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(4) I v roce 2026 probíhá evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, jež je nyní ve své závěrečné fázi ([4]). Plány pro oživení a odolnost měly spolu s financováním z politiky soudržnosti zásadní význam pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru, neboť měly za úkol účinně řešit všechny nebo významnou část výzev identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v nedávných cyklech, a programy financované z evropské politiky soudržnosti musely k doporučením pro jednotlivé země přihlížet. Vzhledem k tomu, že doba platnosti Nástroje pro oživení a odolnost se blíží ke konci, je nezbytné reformy a investice podporované a prováděné v jeho rámci udržet a stavět na nich, zejména pokud jde o reformy a investice, které přispívají k řešení výzev uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.

(5) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Slovensku pro rok 2026. Posoudila pokrok, který Slovensko učinilo při plnění doporučení z roku 2025, a zhodnotila, jak provádí svůj plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým tato země čelí. Posoudila rovněž pokrok Slovenska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

([3]) Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(6) Komise v případě Slovenska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Hlavní zjištění, k nimž útvary Komise při posuzování makroekonomické zranitelnosti Slovenska pro účely uvedeného nařízení dospěly, byla zveřejněna dne 20. května 2026 ([5]). Dne 3. června 2026 dospěla Komise k závěru, že se Slovensko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Slovensko se zejména potýká se zranitelností související se saldem zahraničního obchodu a veřejných financí, konkurenceschopností, trhem s bydlením a zadlužením domácností, přičemž politická opatření zůstávají omezená. Ačkoli se schodek běžného účtu v roce 2025 snížil díky nižším cenám energií a silnějšímu vývozu, očekává se, že v roce 2026 se vzhledem ke zhoršující se zahraniční situací zvýší. Schodek veřejných financí v roce 2025 mírně klesl, ale zůstává vysoký a zatěžuje vnější bilanci; kromě toho se předpokládá, že v roce 2026 se prakticky nezmění a za předpokladu nezměněné politiky v roce 2027 vzroste a přispěje ke zvýšení veřejného dluhu. Inflace byla v roce 2025 výrazně nad úrovní eurozóny, částečně v důsledku zvýšení sazby DPH, a jádrová inflace by měla v roce 2026 zůstat jednou z nejvyšších v eurozóně. Rychle rostoucí jednotkové náklady práce dále oslabily konkurenceschopnost a očekává se, že v roce 2026 ještě poměrně rychle porostou. Ceny obytných nemovitostí v roce 2025 za současně nižších hypotečních sazeb prudce vzrostly a pravděpodobně budou i nadále prudce růst v důsledku omezené nabídky. Díky nižším úrokovým sazbám a vyšším příjmům rostly také výpůjčky domácností. Pokrok v politice byl omezený. Výhledově by zranitelnost snížilo účinné řešení klíčových otázek v oblasti zdanění práce, konkurenceschopnosti, nabídky bydlení a fiskální politiky.

(7) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada na základě posouzení a doporučení Komise doporučení, kterým schválila národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska ([6]). Plán se vztahuje na období 2025 až 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let. Rada doporučila následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 3,8 % v roce 2025, 0,9 % v roce 2026, 1,6 % v roce 2027 a 1,5 % v roce 2028, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu počítanému vůči základnímu roku 2023 ve výši 10,3 % v roce 2025, 11,2 % v roce 2026, 13,0 % v roce 2027 a 14,8 % v roce 2028. V letech 2025–2028 se tato maximální tempa růstu čistých výdajů shodují s nápravnou dráhou, jak doporučila Rada podle čl. 126 odst. 7 SFEU dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek ([7]), postup při nadměrném schodku v případě Slovenska se proto pozastaví.

(8) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy, aby zažádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a výrazné navýšení výdajů na obranu ([8]), a Evropská rada na svém zasedání dne 6. března 2025 tento návrh uvítala. Na základě žádosti Slovenska přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Slovensku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů ([9]). Období aktivace národní únikové doložky (2025–2028) umožňuje Slovensku změnit své priority veřejných výdajů nebo zvýšit příjmy vládních institucí tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily střednědobou udržitelnost veřejných financí.

(9) Dne 30. dubna 2026 předložilo Slovensko svou letošní roční zprávu o pokroku ([10]), pokud jde o dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy vymezené v jemu určených doporučeních v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Slovensko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

([5]) SWD(2026/142) final.

([6]) Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska (Úř. věst. C, C/2025/645, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/645/oj).

([7]) Doporučení Rady s cílem odstranit nadměrný schodek na Slovensku, přijaté dne 21. ledna 2025. Všechny dokumenty týkající se postupu při nadměrném schodku v případě Slovenska jsou k dispozici na této internetové stránce: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/slovakia_cs.

([8]) Sdělení Komise „Accommodating increased defence expenditure within the Stability and Growth Pact“ (Zohlednění zvýšených výdajů na obranu v rámci Paktu o stabilitě a růstu), Brusel, 19. března 2025, C(2025) 2000 final.

([9]) Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Slovensku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky), (Úř. věst. C, C/2025/3974, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3974/oj).

([10]) Roční zprávy o pokroku z roku 2026 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

(10) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 0,8 % a inflace měřená HISC činila 4,2 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 0,8 % a v roce 2027 o 1,5 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 4,3 % a v roce 2027 na úrovni 3,2 %.

(11) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ([11]) se schodek veřejných financí Slovenska snížil z 5,3 % HDP v roce 2024 na 4,5 % HDP v roce 2025. Pokles schodku v roce 2025 odráží především konsolidační opatření a nižší než očekávané investice do obrany v důsledku zpoždění dodávek některého vojenského vybavení. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že v roce 2026 bude schodek veřejných financí činit 4,6 % HDP a v roce 2027 pak 5,4 % HDP. Mírný nárůst v roce 2026 vyplývá především z růstu investic v důsledku odložených dodávek vojenského vybavení z předchozího roku. Zvýšení schodku v roce 2027 je způsobeno zejména očekávanými dodávkami vojenského vybavení.

(12) Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky ([12]), které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, v roce 2025 restriktivní, a to ve výši 1,1 % HDP. Předpokládá se, že bude restriktivní i v letech 2026 a 2027, a to v rozsahu 0,5 % a 1,1 % HDP.

(13) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ([13]) se veřejný dluh Slovenska zvýšil ze 59,7 % HDP na konci roku 2024 na 61,4 % HDP na konci roku 2025.Toto zvýšení poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především vysoký primární schodek veřejných financí. K růstovému trendu v dynamice zadlužení navíc přispívá skutečnost, že úrokové výdaje rostou rychleji než ekonomika. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky se poměr dluhu k HDP do konce roku 2026 zvýší na 63,7 % a do konce roku 2027 dále na 66,9 %. Zvýšení v letech 2026 a 2027 odráží především dlouho přetrvávající schodky veřejných financí.

(14) Podle údajů Eurostatu ([14]) činily v roce 2025 celkové výdaje vládních institucí Slovenska na obranu 2,0 % HDP, což odpovídá nárůstu o 0,6 procentního bodu HDP ve srovnání s referenčním rokem 2021. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že v roce 2026 budou na stejné úrovni. To odpovídá nárůstu ve výši 0,6 procentního bodu HDP ve srovnání s referenčním rokem 2021 ([15]).

(15) Unie nadále čelí riziku narušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, což je dále umocněno geopolitickým napětím, jež má dopad na světové trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že rozsáhlá a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neefektivní. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 Slovensko nepřijalo nová opatření fiskální politiky ke zmírnění dopadu vysokých cen energií na domácnosti a podniky ([16]).

([11]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

([12]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

([13]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

([14]) Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG).

([15]) Definice výdajů na obranu podle NATO se liší od vymezení podle COFOG oddílu Obrana. Kromě toho by se mohly vyskytnout rozdíly způsobené vlivem doby zachycení výdajů, zejména u vojenského vybavení, neboť výkaznictví podle NATO se neřídí pravidly, která se pro dobu zachycení používají v národních účtech.

([16]) Situace ke dni uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. května 2026).

(16) Podle výpočtů Komise dosáhlo tempo růstu čistých výdajů na Slovensku v roce 2025 výše 1,7 % a za roky 2024 a 2025 kumulativně 5,4 %. Růst čistých výdajů v roce 2025 je nižší než doporučené maximální tempo růstu. Vezmou-li se v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, je kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž nižší než doporučená maximální hodnota.

(17) Podle výpočtů Komise se předpokládá, že tempo růstu čistých výdajů na Slovensku dosáhne v roce 2026 výše 2,9 % a za roky 2024, 2025 a 2026 kumulativně 8,4 %. Předpokládaný růst čistých výdajů v roce 2026 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, přičemž odpovídá odchylce ve výši 0,8 % HDP v ročním vyjádření. Vezmou-li se v úvahu roky 2024, 2025 a 2026 dohromady, je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů nižší než doporučená maximální hodnota ([17]).

(18) Nedostatečné provádění přezkumů stávajících výdajů v rozpočtovém procesu mimoto omezuje jejich potenciál k dosažení úspor, jež by jinak mohly zlepšit veřejné finance.

(19) V roce 2025 zůstalo daňové zatížení (zdanění příjmů z práce) na Slovensku nad průměrem EU u všech úrovní příjmů, zejména u osob s nízkými příjmy. Nedávné zvýšení povinných příspěvků na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění dále zvýšilo daňové zatížení této skupiny. Příjmy z periodických daní z nemovitostí na Slovensku zůstaly nízké a pod průměrem EU, a to zejména kvůli systému zdanění nemovitostí na základě plochy, kdy se nemovitosti zdaňují podle plochy, nikoli podle tržní hodnoty, což omezuje tvorbu příjmů, snižuje spravedlnost a přispívá k tlaku na růst cen obytných nemovitostí. Příjmy z ekologického zdanění, včetně daní z dopravy, znečištění a využívání přírodních zdrojů, zůstávají trvale pod průměrem EU, což poukazuje na nevyužitý potenciál pro posílení zásady „znečišťovatel platí“.

(20) V posledních dvou letech došlo k výraznému zvýšení daně z příjmů právnických osob a zavedení tří daňových pásem pro tuto daň v lednu 2025 ještě zvýšilo složitost. Efektivní daňová sazba i nominální sazba daně z příjmů právnických osob u velkých společností převyšují průměr EU. Podnikatelské prostředí dále narušuje nedávno zavedená daň z platebních služeb. Zvýšení základní sazby DPH z 20 % na 23 % přidalo domácnostem další daňovou zátěž, zatímco dvě snížené sazby DPH, které se vztahují na mnoho zboží a služeb, komplikují systém a zvyšují daňové výdaje. Kapitálové zisky z prodeje nemovitostí jsou navíc po pěti letech osvobozeny od daně, což zužuje daňovou základnu a podporuje dlouhodobé investice do bydlení. Přestože se zlepšil daňový deficit Slovenska u DPH, zůstává stále nad průměrem EU, který činí 8,2 %. Slovensko sice dosáhlo pokroku v digitalizaci daňové správy, ale další zlepšení, zejména v oblasti elektronické fakturace, kde již dochází k zavádění, a předvyplněných daňových přiznání, by mohlo přispět k omezení daňových úniků, zjednodušení dodržování předpisů a snížení nákladů. Počet elektronických přiznání k dani z příjmů fyzických osob zároveň zůstává nízký a výrazně pod průměrem EU.

(21) Systém sociálního zabezpečení se v posledních letech postupně rozšiřoval a byl stále nákladnější. Rozsáhlé sociální dávky, jako jsou trvalý 13. důchod, poukazování části daně z příjmů rodičům, rodičovské příspěvky a dotace na energie, nejsou účinně zaměřeny na zranitelné skupiny, zatímco opatření v oblasti energetiky, která se nyní týkají 90 % domácností, nadále narušují tržní cenové signály.

([17]) Vzhledem k tomu, že Slovensko využívá flexibility v rámci národní únikové doložky, zaměřuje se posouzení souladu na druhé uvedené srovnání.

(22) Slovensko se nadále potýká s vážným nedostatkem bydlení a dlouhodobě má nejnižší domovní a bytový fond na obyvatele v EU, přičemž stavební aktivita dále slábne, neboť v první polovině roku 2025 byla zahájena výstavba pouze 7 241 nových bytů. Tento pokles odpovídá všeobecnému útlumu bytové výstavby, neboť počet udělených stavebních povolení, který dosáhl vrcholu v roce 2021, od té doby až do roku 2024 neustále klesal, takže celkový domovní a bytový fond Slovenska je výrazně pod průměrem EU. Byl sice přijat nový stavební zákon, jehož cílem je zefektivnit povolovací postupy, ale jeho provádění je teprve v počáteční fázi a jeho účinky se dosud neprojevily. Podobně málo rozvinutý je i sektor nájemního bydlení, přičemž podíl nájemního bydlení je hluboko pod průměrem EU a v průběhu času nedochází k jeho růstu. Údaje ze sčítání lidu poukazují na naprostý propad počtu soukromých nájemních bytů, jejichž podíl v roce 2021 klesl na pouhých 0,86 %. Sociální bydlení je také značně nedostatečné a představuje pouze 2,5 % celkového bytového fondu, což je jeden z nejnižších podílů v EU. Tyto systémové nedostatky neúměrně postihují marginalizované komunity, zejména romské rodiny, z nichž 86 % žije v přeplněných obydlích, často v segregovaných osadách, kde chybí základní infrastruktura, jako je spolehlivý přístup k vodě. Nejisté podmínky bydlení narušují jejich integraci do vzdělávání a zaměstnání. Na Slovensku navíc v posledním desetiletí výrazně vzrostlo bezdomovectví. K těmto problémům přispívá i to, že příspěvky na bydlení pokrývají jen minimální část nákladů na nájem, a neposkytují tak smysluplnou podporu dostupnosti nájemného.

(23) Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění unijních nástrojů financování, jakož i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné zapojovat do procesu místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zainteresované strany, a to systematicky, smysluplně a včas.

(24) Provádění programů politiky soudržnosti zůstává na Slovensku pod průměrem EU jak z hlediska výběru projektů, tak z hlediska vyplácení prostředků – toto se týká podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS). Je důležité zvýšit a urychlit úsilí o zajištění rychlého provádění investic a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Slovensko již v rámci svých programů politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu. Nadále se však potýká s problémy při provádění, například v souvislosti s investicemi do výzkumu a vývoje a s inovacemi, digitalizací, ochranou přírody a biologické rozmanitosti a začleňováním Romů. Slovensko zároveň musí urychlit provádění Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), neboť prostředky mají být vyplaceny do konce roku 2026. Je nezbytné zajistit, aby byly nové investice, které Slovensko uvádí ve svém přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období, zejména ty, které souvisejí s pěti prioritami stanovenými v nařízení o přezkumu v polovině období ([18]), realizovány rychle a účinně.

(25) Východní pohraniční oblasti Slovenska čelí dalším výzvám, jež ztěžují jejich vyhlídky na hospodářský a sociální rozvoj, neboť se zhoršují stávající strukturální problémy. Dopady útočné války Ruska proti Ukrajině zvyšují bezpečnostní tlaky, narušují přeshraniční hospodářské činnosti a snižují investiční atraktivitu.

(26) Slovensko čelí několika výzvám souvisejícím s podnikatelským prostředím a veřejnou správou, digitalizací, výzkumem a inovacemi, systémem soudnictví a protikorupčním systémem, dekarbonizací a transformací průmyslu, rozvojem mobility s nulovými emisemi, trhem práce, vzděláváním a zdravotní péčí.

(27) Podnikatelské prostředí na Slovensku je stále omezováno nepředvídatelným regulačním rámcem. Časté využívání zrychlených legislativních postupů a změn iniciovaných poslanci parlamentu, které často obcházejí standardní posouzení dopadů a konzultace se zúčastněnými stranami, přispívá k regulační nestabilitě. Přestože je formálně zaveden rámec pro lepší právní úpravu, je uplatňován nejednotně a převážně formalisticky, což omezuje jeho účinnost při zlepšování kvality a předvídatelnosti právních předpisů. V důsledku toho nejsou konzultace se zúčastněnými stranami a posouzení dopadů odpovídajícím způsobem začleněny do legislativního procesu a nedávná opatření, včetně opatření v rámci plánu pro oživení a odolnost, přinesla pouze okrajová zlepšení. Administrativní zátěž současně zůstává vysoká, přičemž složité postupy a požadavky na dodržování předpisů dlouhodobě ztěžují podnikatelskou činnost. V neposlední řadě na Slovensku přetrvávají regulační a administrativní překážky pro jednotný trh, které ovlivňují přeshraniční poskytování služeb a svobodu usazování, zejména prostřednictvím nesystematických zákazů jízdy a restriktivních pravidel pro maloobchod.

([18]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období.

(28) Roztříštěnost struktur místní správy dlouhodobě omezuje poskytování kvalitních veřejných služeb. Velký počet malých obcí, které často mají omezenou administrativní kapacitu a nedostatečné finanční prostředky vzhledem ke své odpovědnosti, brání účinnému plánování investic a čerpání fondů EU. Přestože bylo dosaženo určitého pokroku při zlepšování strategické koordinace na ústřední úrovni a sdružování správních kapacit na místní úrovni prostřednictvím pilotního projektu center sdílených služeb, spolupráce mezi obcemi je stále omezená a komplexní reforma místní správy dosud nebyla zahájena.

(29) Nedávné legislativní změny oslabily transparentnost a hospodářskou soutěž v oblasti zadávání veřejných zakázek. Zvýšení prahových hodnot pro zveřejňování a zjednodušení postupů snížilo administrativní zátěž, ale také zvýšilo rizika pro hospodářskou soutěž a transparentnost, zejména u zakázek nedosahujících finančních limitů. Zadávací řízení jsou stále zdlouhavá a nadále převládá používání kritérií nejnižší ceny, což omezuje zohledňování aspektů souvisejících s kvalitou a náklady životního cyklu. Zajištění účinného dohledu a posílení úlohy příslušných orgánů při zaručení hospodářské soutěže a transparentnosti jsou zásadní pro zlepšení účinnosti veřejných výdajů a podporu řádné správy věcí veřejných.

(30) Přetrvávají obavy ohledně soudního systému a protikorupčního rámce, přičemž schopnost odhalovat, vyšetřovat a stíhat korupci na vysoké úrovni se dále zhoršila. Vnímání korupce a uváděné zkušenosti s korupcí při podnikání na Slovensku jsou stále velmi vysoké. Nadále se naplňují rizika identifikovaná v letech 2024 a 2025 po zrušení specializovaných protikorupčních orgánů (Úřadu speciální prokuratury a Národní kriminální agentury) a reformě trestního práva, která zkrátila promlčecí lhůty a snížila tresty za trestné činy korupce. To je spojeno s výkonem pravomoci nejvyššího státního zástupce rušit pravomocná rozhodnutí nižších státních zástupců a orgánů činných v trestním řízení v přípravném řízení. Po reorganizaci policie a státního zastupitelství došlo k prudkému poklesu počtu odhalených a stíhaných případů korupce. Několik případů korupce na vysoké úrovni bylo nezvratně dotčeno v důsledku snížení sankcí za trestné činy korupce a zkrácení lhůty pro soudní stíhání pachatelů. V prosinci 2025 vyvolal pokus o zrušení Úřadu na ochranu oznamovatelů další obavy ohledně protikorupčního rámce a také potenciální oznamovatelé se obávají předložit informace o korupci na vysoké úrovni. Celkově tento vývoj dále zdůraznil absenci spolehlivého protikorupčního rámce, což v současné době podporuje nepřípustné zásahy. Je třeba vyvinout značné úsilí k odstranění zjištěných nedostatků, pokud jde o nedostatečnou specializaci příslušných orgánů.

(31) V oblasti soudnictví byla zavedena reforma soudních obvodů, která se nyní vyhodnocuje. Přetrvávají však obavy ohledně stále nedostatečných záruk nezávislosti soudnictví, zejména pokud jde o členy soudní rady, jejichž pravomoci byly dále posíleny například v disciplinárním řízení, přestože vláda podnikla v nedávné době kroky týkající se jejich odvolávání. Tento vývoj představuje přímé riziko pro podnikatelské a regulační prostředí na Slovensku.

(32) Slovensko pokročilo v oblasti digitální infrastruktury v městských i venkovských oblastech, přičemž soukromí telekomunikační operátoři investují do gigabitových sítí a sítí 5G. Relativně slabé pokrytí venkovských oblastí a omezené veřejné výdaje však vyžadují další úsilí. Očekává se, že legislativní opatření zavedená v roce 2025, včetně stavebního zákona a zákona o gigabitové infrastruktuře, podpoří zavádění digitální infrastruktury, ale některé regulační problémy přetrvávají. Pomalé zavádění digitálních technologií na Slovensku nadále brání konkurence-schopnosti a růstu, neboť pouze 57 % malých a středních podniků dosáhlo v roce 2025 alespoň základní digitální intenzity, zatímco průměr EU činil 71 %. Pro podniky představuje značnou výzvu nedostatek dostatečných digitálních dovedností a příležitostí k prohlubování dovedností zaměstnanců a potíže s přilákáním specialistů v oboru informačních a komunikačních technologií. Navzdory řadě probíhajících snah oslabují důvěryhodnost reformy roztříštěnost, nedostatečný důraz na uživatelské zkušenosti a pomalé zavádění služeb elektronické veřejné správy, což zdůrazňuje potřebu lepší správy dat, interoperability a další integrace služeb elektronické veřejné správy.

(33) Slovensko, které bylo v roce 2025 klasifikováno jako „země se vznikající výkonností v oblasti inovací“, zaznamenalo rostoucí rozdíly mezi svou výkonností a průměrem EU. Výdaje veřejného sektoru na výzkum a vývoj se snížily z 0,45 % v roce 2023 na 0,39 % v roce 2024, což je výrazně pod průměrem EU. V roce 2023 se vláda zavázala udržet trajektorii každoročního zvyšování veřejných výdajů na výzkum a vývoj, které by měly do roku 2030 dosáhnout 0,67 % HDP. Tuto trajektorii je třeba zachovat, aby se zlepšila konkurenceschopnost Slovenska, a doplnit ji další stimulací soukromých investic do výzkumu a vývoje, které jsou nadále kriticky nízké.

(34) Prostředí výzkumu a inovací na Slovensku zůstává roztříštěné a při zlepšování spolupráce mezi podniky a výzkumným sektorem bylo dosaženo jen omezeného pokroku. Ekosystém výzkumu a inovací postrádá předvídatelnost kvůli nedostatečně rozvinutému institucionálnímu rámci bez jasně přidělených odpovědností. Klíčový význam pro zvýšení kvality výstupů výzkumu a pravděpodobnosti jejich úspěšné komercializace bude mít podpora postupů vyvinutých v rámci plánu pro oživení a odolnost, které jsou spojeny s prováděním mezinárodních hodnocení pro udělování grantů a pro transfer znalostí. V zájmu další podpory spolupráce mezi podniky a akademickou sférou, a zejména transferu technologií, by bylo pro Slovensko přínosné, kdyby se řídilo osvědčenými mezinárodními postupy v oblasti práv duševního vlastnictví vytvořených na univerzitách.

(35) Možnosti malých a středních podniků investovat do výzkumu a vývoje jsou omezené, jelikož současný systém daňových pobídek v oblasti výzkumu a vývoje je nakloněn větším společnostem. Růstový potenciál Slovenska by mohlo podpořit zlepšení programů pobídek pro výzkum a vývoj a větší zaměření politik v oblasti výzkumu a vývoje na malé a střední podniky.

(36) Slovenská ekonomika, včetně rozsáhlého a energeticky náročného průmyslu, se v souvislosti s úsilím o modernizaci a plněním cílů v oblasti klimatu nadále potýká s výzvami v oblasti konkurenceschopnosti. Průmysl zůstává velkým odvětvím, pokud jde o spotřebu energie a uhlíkovou náročnost, ačkoli obojí se v posledních letech snížilo díky zvýšení účinnosti a strukturálním změnám. Vysoké ceny energií stále představují pro podniky značnou výzvu, která odráží strukturální problémy. Aby Slovensko dosáhlo nákladově efektivního přechodu na dekarbonizaci a zároveň si zachovalo konkurenceschopnost průmyslu, musí pokračovat v investicích do energetické účinnosti a pokročit v elektrifikaci průmyslových procesů. To by mohlo být podpořeno také opatřeními zlepšujícími poměr ceny elektřiny a zemního plynu. Potenciál domácí výroby při výrobě technologií pro nulové čisté emise je stále nedostatečně využit. Klíčovou příležitostí pro slovenskou ekonomiku zůstává integrace nově vznikajících průmyslových odvětví do hodnotových řetězců EU a pokrok směrem k výrobkům více založeným na inovacích.

(37) I přes snahu Slovenska o diverzifikaci dodávek zemního plynu a snížení poptávky zůstává závislost na ruských fosilních palivech značná, což zemi vystavuje vnějším rizikům. V roce 2025 pocházelo z Ruska více než 50 % zemního plynu a více než 80 % ropy. Podíl obnovitelných zdrojů energie ve skladbě zdrojů elektřiny Slovenska patřil v roce 2025 k nejnižším v EU, přičemž potenciál větrné energie v zemi zůstává nevyužitý. Slovensko se v rámci dekarbonizace spoléhá převážně na jadernou energii, a to po postupném ukončení používání uhlí v roce 2023. Průměrné ceny elektřiny jsou i nadále výrazně ovlivňovány drahým zemním plynem. Snížení jeho podílu na výrobě elektřiny by pomohlo stabilizovat slovenskou elektrizační soustavu, zajistit dostupnější ceny elektřiny a podpořit konkurenceschopnost. Slovensko v rámci svého plánu pro oživení a odolnost podniklo kroky k urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů a ke zlepšení legislativního rámce, ale využívání obnovitelných zdrojů energie je stále velmi pomalé. Pro investory do obnovitelné energie zůstává hlavní strukturální překážkou rozvoje nových projektů dlouhodobá nejistota. Intenzivnější využívání aukcí elektřiny a rozšíření používání dlouhodobých smluv by podpořilo zejména rozvoj větších projektů obnovitelných zdrojů a zároveň by otevřelo nová řešení dekarbonizace pro energeticky náročná odvětví.

(38) Aby bylo možné vyhovět zvýšeným potřebám elektrifikace průmyslu a udržitelné mobility, je třeba dále usilovat o urychlení investic do nových sítí a zvýšení jejich kapacity. Pokrok v dekarbonizaci odvětví vytápění a chlazení prostřednictvím většího využívání obnovitelných zdrojů by přispěl k dosažení cílů v oblasti klimatu a k dostupnějším cenám energie. Kromě pokroku v elektrifikaci by přechod vytápění na nízkouhlíkové alternativy mohl být posílen rozšířením geotermálních řešení, neboť Slovensko má v některých lokalitách příznivé geologické podmínky.

(39) O velmi malém rozšíření mobility s nulovými emisemi na Slovensku svědčí i jeden z nejnižších procentních podílů nových registrací vozidel s nulovými emisemi v EU, ale také opožděné zavádění dobíjecí a čerpací infrastruktury s nulovými emisemi. Ačkoli Slovensko přijalo v rámci svého plánu pro oživení a odolnost některé reformy, pobídky na podporu zavádění vozidel a infrastruktury s nulovými emisemi se zatím neprojevily. Zavedení pobídek uvedených v akčním plánu pro elektromobilitu má zásadní význam pro to, aby soukromý sektor mohl uskutečnit další významné investice. Podobně i slovenská železniční dopravní infrastruktura se modernizuje jen pomalu, což omezuje její atraktivitu pro osobní i komerční využití. Slovensko navíc postrádá centralizovaný přístup k dlouhodobému financování výstavby a renovací vnitrostátní dopravní infrastruktury. To by se mohlo zlepšit prostřednictvím pevně stanovených a předvídatelných příspěvků z vnitrostátního rozpočtu na rozvoj a údržbu dopravní infrastruktury, které by se využívaly společně s evropským a kombinovaným veřejným a soukromým financováním. Kromě toho je třeba dále zefektivnit předinvestiční fáze dopravní infrastruktury, aby se urychlil její rozvoj a údržba. Nedostatek vhodných dopravních možností na Slovensku, zejména ve venkovských oblastech, navíc často omezuje mobilitu a přístup k základním službám pro dotčené nízkopříjmové domácnosti. V nejvíce postižených regionech, jako je střední a východní Slovensko, zejména zaostává propojení veřejnou dopravou, stejně jako zavádění možností aktivní mobility, opatření v oblasti dopravy na vyžádání a sociální taxislužby pro nízkopříjmové domácnosti.

(40) Slovensko má sice zavedený plán pro přizpůsobení se změně klimatu, ale provádění politik odolnosti vůči změně klimatu zaostává kvůli nedostatečné institucionální připravenosti, nízké informovanosti na regionální a místní úrovni a nedostatečné míře meziresortní spolupráce. Kvalita vody a hospodaření s ní se nadále zhoršují, a to i v důsledku hydromorfologických změn a kontaminace pesticidy, což má dopad na produktivitu průmyslu a zemědělství a na lidské zdraví. Přestože bylo dosaženo určitého pokroku v recyklaci obalových odpadů, Slovensku nadále hrozí, že nesplní cíle týkající se komunálního odpadu a obalového odpadu, stejně jako cíl pro skládkování komunálního odpadu do roku 2035. Produktivita zemědělství, lesnictví a průmyslu souvisejícího s vodou je rovněž ovlivněna zhoršující se povahou ekosystémů, což má významné ekonomické dopady. Je to způsobeno především tlaky jako neudržitelné lesnictví a zemědělství, rozvoj infrastruktury a invazní druhy.

(41) S ohledem na klíčovou úlohu lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členským státům, aby přijaly opatření, jimiž by se urychleně řešily s lidským kapitálem související strukturální problémy v oblasti dovedností, vzdělávání a odborné přípravy, protože brzdí konkurenceschopnost. K provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii mohou letošní doporučení pro Slovensko přispět.

(42) Problémem zůstává vysoká dlouhodobá nezaměstnanost nedostatečně zastoupených skupin, zejména Romů, pracovníků s nízkou kvalifikací a starších pracovníků, která prohlubuje nedostatky v oblasti dovedností a regionální rozdíly. Investice do politik, které pomáhají zranitelným skupinám osob najít nebo udržet si zaměstnání, jsou však stále nízké a situace je horší ve východních regionech země. Účast na trhu práce je zejména pro ženy ztížena nedostatečnou disponibilitou a využíváním cenově dostupných a kvalitních služeb předškolního vzdělávání a péče především pro děti do tří let, přičemž nerovná situace dopadá na znevýhodněné skupiny. Rovněž pružné uspořádání pracovní doby, jako je práce na částečný úvazek a práce na dálku, je stále velmi omezené.

(43) Slovensko čelí přetrvávajícím problémům v systému vzdělávání a dovedností, které omezují dlouhodobý růst a výsledky na trhu práce. Omezeného pokroku bylo dosaženo při posilování základních dovedností, zejména u znevýhodněných účastníků vzdělávání, včetně marginalizovaných romských komunit. Nedávné legislativní reformy zavedly opatření zaměřená ke zlepšení matematické gramotnosti a k posílení základních kompetencí. Vysoký podíl žáků nedosahuje minimálních znalostí v základních předmětech a jejich výsledky jsou pod průměrem EU. Absence a předčasné ukončování školní docházky, zejména ve venkovských oblastech, výsledky vzdělávání dále zhoršují. Navzdory probíhajícím reformám zůstává přístup k podpůrným opatřením nedostatečný, zejména pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, což brání rovnému a inkluzivnímu přístupu ke kvalitnímu vzdělávání.

(44) Přetrvává výrazný nedostatek kvalifikovaných pracovníků, který se týká více než poloviny podniků a odráží nesoulad mezi kvalifikací pracovní síly a potřebami trhu práce. Přestože bylo dosaženo určitého pokroku v oblasti vzdělávání dospělých, účast na něm je stále nízká, zejména u pracovníků s nízkou kvalifikací. Účast na učení se prací zůstává pod průměrem EU a přetrvávají nedostatky v základních digitálních dovednostech a nízká účast žen v oborech přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM). Byla přijata opatření k reformě odborného vzdělávání a přípravy a k posílení oborů STEM prostřednictvím zvýšení matematické gramotnosti na vyšší sekundární úrovni. Je třeba vyvinout další úsilí k rozšíření změny kvalifikace a prohlubování dovedností, posílení odborné přípravy učitelů, zlepšení provádění reforem učebních osnov a zvýšení počtu studentů v oborech STEM, mimo jiné prostřednictvím transformace středních průmyslových škol na specializované instituce zaměřené na STEM a užší spolupráce se zaměstnavateli a vysokoškolskými institucemi. Dostupnost kvalifikované pracovní síly zároveň snižuje nízká míra dosažení terciárního vzdělání, vysoký odliv studentů a nízká míra návratu, zejména v odvětvích s vysokou poptávkou. V této souvislosti zůstává integrace státních příslušníků třetích zemí na trhu práce omezená a roztříštěná a chybí komplexní rámec podporující jejich dlouhodobé začlenění. Posílení udržení a přilákání kvalifikovaných odborníků by pomohlo řešit nedostatek pracovních sil a podpořit hospodářskou konkurenceschopnost.

(45) Odolnost slovenského systému zdravotní péče je nadále pod výrazným tlakem kvůli nedostatku a stárnutí zdravotnických pracovníků. Počet pracovníků je pod průměrem EU, přičemž chybí 21 % praktických lékařů a téměř čtvrtina zdravotních sester je před odchodem do důchodu. Navzdory nedávnému zvýšení platů některých zdravotnických pracovníků přetrvávají problémy s udržením pracovníků, k čemuž přispívají špatné pracovní podmínky, nízký zájem o povolání v primární péči a migrace ze země. Úsilí o řešení nedostatků v oblasti pracovních sil a infrastruktury zůstává nedostatečné, přičemž na preventivní péči bylo v roce 2023 vyčleněno pouze 2,7 % výdajů ve zdravotnictví, což je hluboko pod průměrem EU. Navzdory klinikám financovaným z plánu pro oživení a odolnost a rozšíření screeningu se těmito opatřeními zatím nepodařilo výrazně zlepšit dostupnost nebo rovnost. Přetrvávající dluhy a dlouhé prodlevy v platbách ve velkých státních nemocnicích odrážejí neefektivitu systému, k níž se přidávají vysoké vlastní náklady pacientů. Plán pro oživení a odolnost přispěl k určitému zlepšení koordinace zdravotnických služeb. Je však třeba vyvinout další úsilí k posílení primární péče a preventivní péče, zejména v případě zranitelných osob, zajištění dodávek klíčového zdravotnického materiálu a zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti.

(46) Služby dlouhodobé péče jsou i nadále podfinancovány a zůstávají poměrně omezené, zejména pro zranitelné skupiny. Vzhledem ke stárnutí populace se předpokládá, že veřejné výdaje na dlouhodobou péči ve střednědobém a dlouhodobém horizontu porostou. Nedostatek pracovních sil a regionální rozdíly omezují poskytování služeb, zejména ve venkovských oblastech a východních regionech Slovenska. Navzdory některým počátečním reformám a investicím zavedeným v rámci plánu pro oživení a odolnost zůstává přístup k cenově dostupné a kvalitní dlouhodobé péči v jednotlivých regionech nerovnoměrný a komunitní služby stále nejsou dostatečně rozvinuté.

(47) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2026 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny z roku 2026, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Slovenska pomáhá doporučení č. 1 provést první, druhé, třetí a páté doporučení pro eurozónu, doporučení č. 2 pomáhá provést čtvrté doporučení pro eurozónu, doporučení č. 3 pomáhá provést osmé a deváté doporučení pro eurozónu, doporučení č. 4 a 5 pomáhají provést sedmé doporučení pro eurozónu a doporučení č. 6 pomáhá provést páté doporučení pro eurozónu.

(48) S ohledem na hloubkový přezkum provedený Komisí a závěry o existenci nerovnováh jsou do níže uvedených doporučení č. 1, 2, 3 a 5 promítnuta doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011. Politiky uvedené v doporučení č. 1 pomáhají řešit zranitelnost související s trhem s bydlením a zadlužením domácností. Politiky uvedené v doporučeních č. 1, 2 a 5 pomáhají řešit zranitelnost související s vnější bilancí a saldem vládního sektoru. Politiky uvedené v doporučeních č. 1, 3 a 5 pomáhají řešit zranitelnost související s konkurenceschopností. Doporučení č. 1, 2, 3 a 5 přispívají jak k řešení nerovnováh, tak k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny z roku 2026 v souladu s 47. bodem odůvodnění,

DOPORUČUJE Slovensku v letech 2026 a 2027:

1. Nadále dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek a současně využít flexibilitu v rámci národní únikové doložky aktivované Radou. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu a efektivity výdajů, jakož i postupně upravit rozpočet tak, aby byly strukturálně vyšší výdaje na obranu zachovány. Zajistit, aby opatření přijatá ke zmírnění dopadu prudkého nárůstu cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU. Zefektivnit daňovou skladbu, mimo jiné omezováním odrazujících faktorů na trhu práce a větším využíváním environmentálního a periodického zdanění nemovitostí. Zjednodušit daňový systém a zlepšit účinnost výdajů, mimo jiné sladěním přezkumů výdajů s rozpočtovým procesem. Pokračovat v posilování dodržování daňových předpisů, mimo jiné další digitalizací daňové správy. Zachovat cenové pobídky pro úspory energie a lépe zacílit sociální výdaje. Urychlit výstavbu zefektivněním územního plánování a povolovacích řízení, rozšířit trh se soukromým nájemním bydlením a podporovat cenově dostupné a sociální bydlení, včetně udržení si bydlení v případě zranitelných skupin.

2. Zajistit kontinuitu reforem a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Urychlit úsilí, pokud jde o provádění programů politiky soudržnosti, v příslušných případech na základě přerozdělení zdrojů na strategické priority a flexibility dohodnuté v souvislosti s přezkumem rámce politiky soudržnosti v polovině období. Řešit jedinečné socioekonomické výzvy, bezpečnostní výzvy a výzvy v oblasti civilní připravenosti, jež se týkají regionů na vnější východní hranici EU, včetně potřeby investovat do infrastruktury dvojího užití.

3. Zlepšit podnikatelské prostředí vytvořením předvídatelnějšího regulačního rámce a zajistit začlenění posouzení dopadů a konzultací se zúčastněnými stranami do legislativního procesu. Odstranit zbývající překážky pro poskytování služeb. Řešit roztříštěnost struktur řízení, mimo jiné přípravou reformy místní správy. Zlepšit poskytování služeb elektronické veřejné správy a uživatelské zkušenosti s nimi. Zajistit transparentnost a hospodářskou soutěž při zadávání veřejných zakázek. Posílit justiční systém, včetně jeho nezávislosti, a zvýšit účinnost protikorupčního rámce, mimo jiné zajištěním přiměřeného, nezávislého a účinného odhalování, vyšetřování a stíhání případů korupce na vysoké úrovni a dostatečných specializovaných kapacit na úrovni policie a státního zastupitelství.

4. Pokračovat v rozšiřování gigabitového připojení, zejména v oblastech s nedostatečnou dostupností. Zvýšit zavádění digitálních technologií, zejména mezi malými a středními podniky, a to odstraněním překážek při jejich zavádění. Zlepšit politiku v oblasti výzkumu a inovací tím, že se nadále budou zvyšovat veřejné investice do výzkumu a vývoje, zefektivní se systémy řízení, financování a hodnocení výzkumu a inovací, podnítí se spolupráce mezi podnikatelským a výzkumným sektorem a reviduje se systém daňových pobídek pro výzkum a vývoj tak, aby poskytoval větší podporu malým a středním podnikům.

5. Prosazovat investice na podporu průmyslové konkurenceschopnosti, mimo jiné prostřednictvím pobídek k dekarbonizaci a elektrifikaci a hospodářské diverzifikaci. Urychlit diverzifikaci dodávek energie s cílem postupně odstranit závislost na ruských zdrojích. Urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména větrné energie, a zároveň zajistit, aby byly postupy připojování k síti efektivnější. Podporovat další investice do sítí, zejména elektrických, a do dekarbonizace odvětví vytápění. Podpořit další zavádění mobility s nulovými emisemi, reformovat řízení investic do dopravy, modernizovat udržitelnou dopravní infrastrukturu, zejména železniční síť, a posilovat investice do ní. Posílit nakládání se zdroji odpadu, opětovné využívání komunálního odpadu a obalových odpadů a ochranu přírodních zdrojů a zvýšit odolnost vůči změně klimatu a vodohospodářskou odolnost, a to i začleňováním přírodě blízkých řešení a dokončením vymezení zón národních parků.

6. Posílit účast nedostatečně zastoupených skupin na trhu práce, zejména v regionech s vysokou nezaměstnaností, a podporovat pružnější uspořádání pracovní doby. Zvýšit dosažitelnost cenově dostupného a kvalitního předškolního vzdělávání a péče o děti do tří let věku. Zajistit rovný a inkluzivní přístup ke kvalitnímu vzdělávání na všech úrovních se zaměřením na výuku základních dovedností, a to i pro děti ze znevýhodněného prostředí. Zvýšit míru změn kvalifikace a prohlubování dovedností pro dospělé, mimo jiné investicemi do digitálních dovedností a odborné přípravy učitelů a zvýšením počtu studentů v programech vzdělávání v oborech STEM. Zlepšit udržení a přilákání kvalifikovaných odborníků s cílem řešit nedostatek pracovních sil. Zlepšit poskytování primární péče a rozšířit preventivní zdravotní péči. Posílit odolnost a fiskální udržitelnost systémů zdravotní a dlouhodobé péče a zajistit dostupnou a kvalitní dlouhodobou péči, zejména dalším rozšířením komunitních služeb.

V Bruselu dne 10. července 2026.

Za Radu

předseda

S. HARRIS